

Staten eller Kirken. Jeg er enig i den Opfattelse, han fremsatte, at Ægteskabsstiftelse ikke alene grunder sig paa en Viljeserklæring fra Brudeparrets Side, men at det er en for Samfundets Skyld forbunden Handling, ved hvilken ikke blot de to Parter, de vendende Ægtefæller, men ogsaa en Repræsentant for den offentlige Myndighed nødvendigvis maa medvirke. Jeg har imidlertid læst Lovforslaget saaledes, at det, hvad den ærede Ordfører end siger derom, godt kan forstaaes saaledes, at det ikke kommer i Strid med den rette Opfattelse af Ægteskabsstiftelsen som en Myndighedshandling.

Men hvad der end kan udsættes paa Forslagets første Punktum, lægger jeg dog større Vægt paa og har endnu stærkere Indvendinger at gøre mod andet Punktum af Lovforslaget, den Del af det, som bestemmer, at det efter Ægteskabsstiftelsen staa saavel den Præst, for hvem det er indgaaet, som enhver anden Præst eller Religionslærer „frit for kirkelig at indvie det saaledes indgaaede Ægteskab“. Min ærede Sidemand (H. Holm) fremhævede stærkt Hensynet til Friheden og Hensynet til Folkekirken som Motiver for os til at gaa ind paa en Ordning som den foreslaaede. Det forekommer dog mig, at hverken Friheden eller Folkekirken vil være vel tjent ved at faa en Lov som denne gennemført. Det skal efter Forslaget staa Præsten fuldkommen frit for at nægte Kirkens Velsignelse til et indgaaet Ægteskab. Naar Medlemmer af Folkekirken komme og begære en saadan Indvielse, saa skal Præsten have det i sin Magt at nægte det. Hensynet til, at de, der ere Medlemmer af det folkekirkelige Samfund, have en Ret til at blive delagtige i dette Samfunds Goder, kommer slet ikke i Betragtning; Præstens Opfattelse skal alene være afgørende. Med andre Ord: Lovforslaget tilsteder Præsten at proklamere Adskillelse mellem værdige og uværdige Medlemmer af Folkekirken. Det er det, Lovforslaget klart og utvetydigt bestemmer. Men nu rejser der sig atter her et tvivlsomt Spørgsmaal. Er det Lovforslagets Mening, at Præstens Nægtelse af at indvie et lovlig indgaaet Ægteskab skal være endelig, saa at man ikke kan komme videre, men skal slaa sig til Ro med Nægtelsen? (*Ordføreren for Forslagsstillerne* [Svend Høgsbro]: Ja!) Den ærede Ordfører siger ja, men det er et yderligere Vidnesbyrd om, hvor vanskeligt det er at forstaa Lovforslaget. Den gejstlige, som over for Offentligheden med størst Iver og Varme har taget sig

af det, nemlig Pastor Monrad ved Frederikskirken, har jo skrevet, at efter hans Opfattelse hjemlede Lovforslaget Adgang til at paaanke Præstens Nægtelse til højere kirkelige Myndigheder. (*Ordføreren for Forslagsstillerne* [Svend Høgsbro]: Det er en Misforstaaelse.) Det er altsaa en Misforstaaelse af den Mand, der mere end nogen anden har virket for Fremme af dette Forslag. (*Ordføreren for Forslagsstillerne* [Svend Høgsbro]: Det er en Misforstaaelse af det ærede Medlem.) Lad være, at det er en Misforstaaelse, men det er da en Misforstaaelse, der er fuldt forstaaelig efter Lovforslaget. Og hvad vil det saa betyde, at hver enkelt Præst efter sit personlige Godtykke skal kunne erklære Medlemmer af Folkekirken for uværdige Medlemmer af samme ved at nægte den kirkelige Velsignelse? Det betyder, at de tusinde folkekirkelige Præster vi have, hver især over for deres Menigheder faa en Myndighed, som er eksempløs og uden Grænser. Det vil blive et utaaleligt Hierarki, som jeg føler mig overbevist om, at hverken Folkekirkens læge Medlemmer eller frisindede Mænd uden for Folkekirken kunne ønske, at Rigsdagen skal være med til at etablere. Under Samtaler, som i de foregaaende Dage er bleven førte mellem Medlemmer af Tinget om dette Forslag, har jeg hørt denne Ordning, at hver af vore tusinde Præster efter eget Skøn skulde kunne erklære Medlemmer af deres eget Kirkesamfund for uværdige til kirkelig Indvielse af deres Ægteskab, blive betegnet som et hierarkisk Anarki, og jeg finder, at denne Betegnelse er træffende. Det er Hierarki, fordi der gives den gejstlige Side en aldeles urimelig Myndighed over for Kirkens læge Medlemmer, og det er et Anarki, fordi der ikke faas en ensartet Afgørelse, men lige saa mange Præster, vi have i Folkekirken, lige saa mange og forskellige Afgørelser kunne vi vente at faa. Jeg maa dog antage, at naar denne Lov skal fortolkes efter sine Ord, saa maa man komme til den Opfattelse, at det staa Medlemmerne af Folkekirken frit for at paaanke Præstens Nægtelse til højere kirkelige Myndigheder. Det vil sige, at man kan appellere Nægtelsen igennem hele Rækken af Instanser lige op til Folkekirkens øverste Myndighed, Kultusministeren. Det vilde altsaa efter Forslaget blive den højtærede Kultusminister, der skulde skønne over, hvorvidt Ægtefolk vare værdige eller ikke værdige til at faa kirkelig Velsignelse. Vilde en saadan Ordning være anbefalelsesværdig? Hvis man endda kunde gøre Regning paa at